

Використання намічених і викладених парадигм дає можливість фахівцям творчо підійти до своєї управлінської діяльності.

В даних тезах нами намічені лише вузлові проблеми, які існують у функціонуванні в нашій країні фізичної культури і спорту. Зазначені питання є базисом для подальшого поглибленого наукового осягнення теорії державного управління, розробки необхідних рекомендацій стосовно вдосконалення управління системою фізичної культури і спорту в Україні.

Література

1. Мічуда Ю.П. Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту: Навч. посіб. – К.: Олімп. літ., 1995. – 152 с.
2. Атамась О.А. Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу // Вісник запорізького національного університету. – Фізичне виховання. – 2012. – № 2(8)
3. Коновалов В.В. Робоча функціональна модель управління фізичною підготовкою військовослужбовців служби безпеки України // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2012. – № 3
4. Пуцягіна Г.М., Горбачов В.Є. Організаційний механізм регіонального управління сферою фізично ї культури та спорту // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 5(38)

Яковлева Л.І.

*кандидат політичних наук, доцент,
кафедра філософських та соціально-політичних наук
Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

ЛЕГІТИМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Процес демократизації публічного адміністрування (Public Administration) передбачає пошук найбільш ефективних засобів суспільного розвитку, а у сучасних умовах, під впливом глобалізації та інформатизації, постають нові виклики. Одним із них стає завдання легітимації публічного адміністрування в умовах демократизації суспільства.

Гене́за досліджень проблеми забезпечення легітимного публічного адміністрування пов'язана із розвитком та диференціацією політичного простору, становленням філософської думки, політичної теорії, соціології та державного управління після Другої світової війни.

Феномен легітимності досліджується у роботах таких зарубіжних авторів, як Г. Арендт, П. Бурдьє, М. Вебер, Ю. Габермас, Л. Даймонд, Г. Колбеч, С. Ліпсет, М. Олсон, В. Парсонс, П. Розанвалон, Д. Стоун, О. Тоффлер, Ф. Фукуяма, С. Гантингтон та ін.

Серед досліджень легітимності публічного адміністрування слід відзначити роботи таких вітчизняних авторів, як В. Авер'янов, Є. Бистрицький, О. Білий, О. Висоцький, М. Головатий, В. Горбатенко, О. Дем'янчук, Ю. Левенець, М. Михальченко, В. Тертичка, В. Токовенко, О. Третяк, О. Фісун, Ю. Фрицький, В. Шаповал та ін.

Ще з часів М. Вебера, легітимність розуміється як певна процедура самовиправдання влади, яка може спиратись на традицію (традиційне панування), харизму (харизматичне панування) та бюрократію (раціонально-легальне панування). Остання спирається на юридично затверджений знеособлений порядок, переконаність громадян у законності встановлених правил.

В останні десятиліття збільшується кількість досліджень, присвячених трансформаціям демократії в інформаційну добу. Демократизація у роботах Ю. Габермаса розглядається як справа громадян щодо формування специфічної «комунікативної» влади, яка, завдяки правовим механізмам, відтворюється як адміністративна.

У цьому сенсі доречним є наголос на такій взаємодії між громадянами і владою, що забезпечує не лише легітимність, а й раціональність та ефективність публічного адміністрування.

Теоретичні підходи до конструювання моделей легітимації публічного адміністрування мають великий практичний потенціал, який виражається у визначенні механізмів підвищення ефективності діяльності органів державної влади та раціоналізації процесу їх взаємодії з іншими акторами публічної політики.

На думку Є. Бистрицького, «Легітимація – це розгорнутий у часі політичний дискурс – процес розповсюдження, обговорення, обдумування, врешті-решт доведення колективної правильності та прийнятності соціально-правових норм, що їх здебільшого стихійно встановлюють нові політики. Тому ще говорять про легітимаційний потенціал політичного дискурсу. Легітимаційний потенціал – це засади та мотиви, що можуть бути мобілізовані для публічного доведення легітимності політики, мають соціальну силу утворювати консенсус – найважливішу умову легітимації» [1].

Легітимація публічного адміністрування – це складний політичний процес, який визначається такими факторами, як довіра громадян, взаємне визнання та забезпечення прав і обов'язків акторів у процесі публічного управління, механізми та форми забезпечення балансу приватних та публічних інтересів, демократизація вертикальної та горизонтальної політичної взаємодії,

верховенство права та конституційних засобів прийняття та реалізації владних рішень та впровадження політики.

При цьому слід враховувати, що публічне адміністрування є особливою соціальною функцією, яка є похідною від суспільних потреб та набуває політичного змісту й відповідних державних форм у модерних суспільствах. Джерелами легітимності публічного адміністрування виступають результати виборчих кампаній, правове поле, рівень довіри у вертикальній взаємодії та управлінській структурі, ідеологічні принципи.

Необхідно також враховувати стан громадської думки, рівень політичної участі та політичної активності громадян. Актори публічного адміністрування вважаються легітимними, якщо вони здатні підтримувати не лише законність влади, а й віру громадян у законність політичного режиму, його відповідальність та здатність виконувати демократичні правила політичної гри.

Легітимність передбачає спроможність акторів створювати та відтворювати переконання, що вони є оптимальними та бажаними для суспільства. Тобто, «Легітимність є ознакою законності влади і, в свою чергу, відповідність її конституції і закону. Оскільки влада є ознакою повноважень органів держави та місцевого самоврядування, оскільки легітимність є складовою їх повноважень, адже власне через повноваження влада детермінується, встановлюється та реалізується. Народ як джерело влади володіє нею у вищому ступені і як носій суверенітету концентрує основні публічні функції» [2].

Дослідження легітимності публічного адміністрування в умовах демократизації суспільства у сучасних умовах складається із таких взаємопов'язаних елементів.

По-перше, визначення політичних та конституційно-правових передумов забезпечення легітимності демократичних політичних режимів. У цьому контексті, слід відзначити, що у Конституції України визначено та закріплено принципи народного суверенітету та демократичну організацію діяльності державної влади, у тому числі – демократичної легітимності влади.

По-друге, дослідження сучасних викликів для легітимності у публічному адміністрування. Демократія виступає дієвим механізмом забезпечення балансу політичних інтересів, правління більшості водночас із захистом прав меншості, а тому розглядається в якості передумови легітимності влади. При цьому постають проблеми перетворення «електоральної демократії» на консолідовану демократію, контролю над діяльністю влади у міжвиборчий період, «демократичного конформізму» та визначення процедури формування органів публічної влади.

По-третє, взаємодія органів державної влади з іншими акторами – політичними партіями, інституціями громадянського суспільства, мас-медіа та експертами. У просторі публічного адміністрування сучасної доби важливим виступає не домінування держави в усіх сферах публічного життя, а

налагодження конструктивної взаємодії із суспільством за посередництвом об'єднань громадян з метою реалізації та захисту основних прав індивіда.

Література

1. Бистрицький Є. Державотворення: шляхи легітимації [Електронний ресурс] / Є. Бистрицький. – Українська державність у XX столітті. – К.: Політична думка, 1996. – С. 326-348. – Режим доступу: <http://bystrytsky.org/derzhukr.htm>

2. Голосніченко І.П. Теорія повноважень, їх легітимність та врахування потреб і інтересів при встановленні на законодавчому рівні [Електронний ресурс] / Голосніченко І.П., Голосніченко Д.І. // Вісник НТУУ «КПІ». Серія: Політологія. Соціологія. Право. – Режим доступу: <http://visnyk-psp.kpi.ua/uk/2011-1/11.pdf>